

Pentru Onoare! Pentru Patrie! Pentru Tricolor!

Nr. 3
martie 2014

Oastea Moldovei

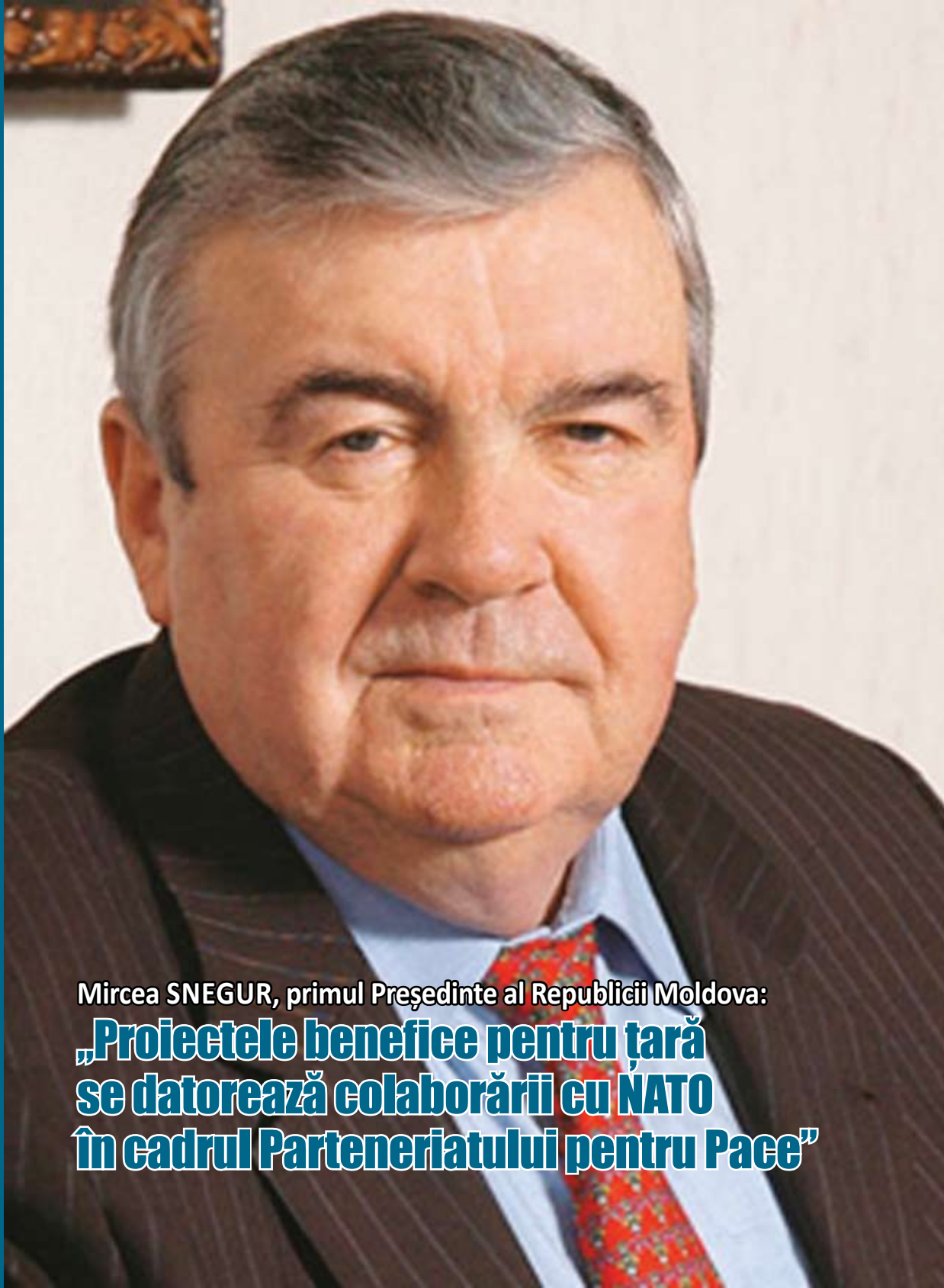
PUBLICAȚIE EDITATĂ DE MINISTERUL APĂRĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA

oasteamoldovei@army.md

- Armata Națională a prevenit o catastrofă ecologică în Republica Moldova
- Traseul colaborării Moldova - NATO
- „Parteneriatul aduce o notă de optimism militarilor”
- Centrul de Informare și Documentare privind NATO în Moldova

Mircea SNEGUR, primul Președinte al Republicii Moldova:

**„Proiectele benefice pentru țară
se datorează colaborării cu NATO
în cadrul Parteneriatului pentru Pace”**

Parteneriat pentru Pace (scurt istoric)

În contextul crizelor din Europa de Sud-Est, cât și din alte zone ale lumii, NATO, în anii '90, a început să acorde o atenție majoră rolului său posibil în gestionarea crizelor și menținerea păcii, în susținerea acțiunilor de menținere a păcii, sub egida Organizației Națiunilor Unite.

La reuniunea la nivel înalt a șefilor de stat și de guvern ai țărilor membre NATO, din ianuarie 1994, care are loc la Bruxelles, se confirmă faptul că Alianța Atlanticului de Nord și-a dovedit forța, demonstrând angajamentul pentru un parteneriat transatlantic impunător între America de Nord și Europa, care se accentua prin responsabilitate sporită în probleme de apărare.

Inițiativa de aderare la programul parteneriatului a fost înaintată statelor participante la Consiliul de Cooperare Nord-Atlantic (NACC) și, respectiv, statelor invitate care au fost prezente la Conferința pentru Securitate și Cooperare în Europa.

Principalul obiectiv al Parteneriatului pentru Pace este edificarea cooperării și stabilității prin interoperabilitatea dintre statele partenere și NATO. Se urmăresc obiective în procesul de creștere a transparenței, în procesul de planificare și dotare, asigurarea controlului democratic al forțelor armate, dezvoltarea interoperabilității forțelor și structurilor de comandă, creșterea capacităților de participare la operațiuni de menținere a păcii.

Documentul-invitație, cât și documentul-cadru au fost înaintate de către șefii de stat și de guvern, participanți la reuniunea Consiliului Nord-Atlantic, la aceeași întrunire din 10-11 ianuarie 1994.

Conducerea statelor participante la reuniune avea să declare că: „Noi, șefii de stat și de guvern ai țărilor membre ale Alianței Nord-Atlantice, bazându-ne pe parteneriatul strâns și de lungă durată între America de Nord și aliații din Europa, ne angajăm să intensificăm securitatea și stabilitatea în întreaga Europă.

Se confirma în invitație că acest proces este un program practic, care urma să transforme relația dintre NATO și

statele participante, depășind dialogul și cooperarea în crearea unui parteneriat real – un Parteneriat pentru Pace.

Invitația de participare la Parteneriatul pentru Pace a fost acceptată la acel moment de către 27 de țări. Activitățile, care aveau să fie acceptate de către fiecare țară-partener, urmau să fie evidențiate în Programul Individual de Parteneriat, dezvoltat în comun.

Statele partenere, care au subscris la acest document-cadru, își asumau obligațiunea de a colabora cu Organizația Tratatului Atlanticului de Nord, respectând facilitarea transparenței în planificarea apărării naționale și procesele bugetare; asigurarea controlului democratic al forțelor de apărare; menținerea capacității și disponibilității de a contribui, în funcție de considerentele constituționale, la operațiuni sub autoritatea ONU și/sau responsabilitatea CSCE; dezvoltarea relațiilor militare de cooperare cu NATO, în scopul planificării, instruirii și exercițiilor comune pentru consolidarea capacității de a efectua misiuni de menținere a păcii, cercetare și salvare, operațiuni umanitare și alte acțiuni care pot fi ulterior convenite; dezvoltarea, pe termen lung, a forțelor care sînt într-o măsură mai mare apte să opereze cu cele ale membrilor Alianței Nord-Atlantice.

Prima țară, care a semnat documentul-cadru de aderare la Programul Parteneriat pentru Pace, a fost România. Deja, în 1994, armata României participa la 70 de activități, în acest cadru de parteneriat, iar peste un an numărul acestora depășea cifra de 240 activități.

Ideea apariției acestui program a fost lansată, pentru prima dată, de către generalul John M. Shalikashvili. După cum se menționează în ghidul informativ al Organizației Tratatului Atlanticului de Nord, necesitatea lansării inițiativei a apărut în urma evenimentelor din Europa, de la începutul anilor '90, care s-au soldat cu încheierea războiului rece și extinderea misiunii NATO (apărare colectivă, prevenirea conflictelor și managementul crizelor) în întreaga Europă.

Conform acestor inițiative, PpP urma să prezinte un cadru de cooperare militară între statele aliate și cele partenere ale NATO, care ulterior avea să însumeze 56 de membri, cuprinzând țări din Europa Centrală și de Est, Caucaz și Asia Centrală.

Pentru fiecare perioadă de doi ani este semnat cu fiecare stat în parte un Program Individual de Parteneriat (IPP), programul conține scopurile politice; resursele puse la dispoziție; obiectivele ce cuprind diferite domenii de cooperare; activitățile specifice. Cerințele și prioritățile specifice pentru un stat aparte sînt incluse în lista de (activități) priorități din Programul de Lucru al Parteneriatului (PWP). Această diferențiere a necesităților și situațiilor este importantă pentru a determina și identifica formele și modalitatea de cooperare care corespund subiectului în cauză. Programul de lucru menționat anterior cuprinde un larg spectru de activități pe diferite domenii. IPP-ul poate fi revizuit anual.

Un mecanism important al Parteneriatului este Procesul de Planificare și Revizuire a Parteneriatului (PARP). El reprezintă principalul mijloc al PpP pentru promovarea interoperabilității și este menit să asigure o bază pentru identificarea și evaluarea forțelor și capacităților care pot fi puse la dispoziție, pentru instruirea internațională, participarea la exerciții și operațiuni multinaționale.

La summit-ul de la Lisabona, în 2010, ca urmare a inițiativelor de dezvoltare a unui parteneriat mai eficient și flexibil, liderii statelor au decis să aprofundeze cooperarea în cadrul parteneriatului, deschizînd instrumentele PpP tuturor partenerilor Euro-Atlantici, țărilor participante în cadrul Dialogului Mediteranean și Inițiativei Cooperării de la Istanbul, precum și celorlalți parteneri.

La această reuniune, șefii de state și de guverne au aprobat Noul Concept Strategic al Alianței, care evidențiază Securitatea Colectivă ca una dintre misiunile-cheie ale NATO. În acest context, aliații au decis asupra reformării procesului de colaborare cu partene-

rii, prin stabilirea unui Meniu Unic de cooperare a Parteneriatului (PCM), mecanism ce cuprinde toate planurile de colaborare cu partenerii, fiind axat asupra intensificării orientării strategice a colaborării, prin intermediul unei evaluări calitative și eficiente a activităților de cooperare desfășurate împreună cu partenerii, care beneficiază de un Program de conlucrare cu NATO.

La 16 martie 1994, Republica Moldova a depus, la sediul Alianței Nord-Atlantice, la Bruxelles, documentul de prezentare a țării noastre pentru aderare la programul Parteneriat pentru Pace. Astfel, țara noastră devenea al 12-lea stat membru al acestui program important pentru securitatea internațională și cea europeană. Actul a fost urmat de semnarea de către președintele statului nostru a documentului-cadru, în timpul vizitei la Cartierul General NATO, la Bruxelles, unde are loc prima întrevedere a Președintelui Republicii Moldova cu Secretarul General NATO.

În documentul de prezentare, care conținea șase puncte, se menționa că țara noastră susține eforturile țărilor aliate, în scopul largirii cooperării reciproc avantajoase în Europa, și își asuma responsabilități conforme documentului-cadru, considerând programul Parteneriat pentru Pace drept garanție a consolidării securității și stabilității, pe continent, și pornește de la premisa că participarea la program presupune crearea unor condiții de securitate și de creștere a capacității defensive a statului nostru.

*Colonel Vitalie CIOBANU,
doctor în științe istorice*

Cuprins

Un „Parteneriat” durabil prin realizări	3
Mircea SNEGUR: „Proiectele benefice pentru țară se datorează colaborării cu NATO în cadrul Parteneriatului pentru Pace”	4
Alocuțiunea rostită de Mircea Snegur, Președintele Republicii Moldova la ceremonia de semnare a Documentului-cadru al Parteneriatului pentru Pace	6
Vladimir ABABII: „Sperăm să venim cu contribuția noastră în Parteneriat”	7
Armata Națională a prevenit o catastrofă ecologică în Republica Moldova	8
Georgi STEFANOV: „Parteneriatul pentru Pace continuă să fie o inițiativă importantă pentru securitatea europeană”	10
Traseul colaborării Moldova - NATO	12
Oazu NANTOI: „Parteneriatul aduce o notă de optimism militarilor”	14
Sondaj	16
Nicolai AFANAS: „Problemele de securitate vor rămâne o prioritate pentru statele naționale și organizațiile internaționale”	18
Accentele academice ale Parteneriatului	20
Un portret în spiritul efortului multinațional	22
Centrul de Informare și Documentare privind NATO în Moldova	24

Centrul mass-media militară

Șef Centrul mass-media militară –
redactor-șef locotenent-colonel Ion VULPE, tel. 022-252-252

Locțiitor-șef Centrul mass-media militară
maior Sergiu LECA, tel. 022-252-047

Echipa redacțională:
căpitan Inga RADVAN
locotenent major Natalia ANDRONACHI
locotenent Dmitrii VOSIMERIC
plutonier adjutant Vitali IOVU
Angela MUNTEANU
Ecaterina RUSSU
Larisa ȚIBULEAC
oasteamoldovei@army.md

tel. 022-252-045, 022-252-047

Secția TV/Radio:
căpitan Denis ROTARU
sergent inferior Laurențiu-Vlad GROSU
Mihai DASTIC
Marina BOTNARIUC
ladatorie@army.md
scutulpatriei@army.md
tel. 022-252-019

Secția rețele socializare:
Locotenent Natalia GANU
Diana MOISA
Liuba VICOL
tel. 022-252-021

Revista “Oastea Moldovei”

Ediție specială realizată în comun
cu CID NATO, în cadrul Strategiei de
Informare și Comunicare în domeniul
Apărării și Securității Naționale

Materialele publicate
de „OASTEA MOLDOVEI” reflectă
opinia autorilor care s-ar putea să nu
exprime poziția redacției. Reluările
din „OASTEA MOLDOVEI” trebuie să
conțină trimitere la sursă.

„Oastea Moldovei (Revistă)”-
ISSN 1857-3703

Centrul mass-media militară or. Chișinău, șoseaua Hîncești, 84

Î. S. Firma Editorial-Poligrafică „Tipografia Centrală”,
MD-2068, Chișinău, str. Florilor, 1
Tel.: 022-49-31-46, 022-43-03-67, 022-43-03-60
E-mail: tipar@mtc.md

Parteneriat pentru Pace

Partnership for Peace

Am sosit aici pentru a semna Documentul-cadru al Parteneriatului pentru Pace, avînd ferma convingere: concepția acestui document corespunde intereselor țării mele. Aflîndu-ne într-o zonă geopolitică sensibilă, din punct de vedere al securității, interesul nostru, firesc, ca, de altfel, și al altor state din Europa de Est, este de a ne consolida securitatea națională și integritatea teritorială”.

Fragment din alocuțiunea rostită de Mircea SNEGUR,
primul Președinte al Republicii Moldova, la ceremonia de semnare
a Documentului-cadru al Parteneriatului pentru Pace,

16 martie 1994

Editorial

Un „Parteneriat” durabil prin realizări

Aderarea Republicii Moldova la Programul Parteneriat pentru Pace, privită acum, într-o retrospectivă de 20 de ani, este percepută ca un eveniment firesc și absolut necesar. Stocarea și evacuarea deșeurilor de pesticide din țara noastră, participarea militarilor moldoveni la exercițiile militare multinaționale, asistența medicală gratuită pentru copilașii din internate – acestea sînt doar cîteva dintre realizările care justifică pe deplin prezența țării noastre în respectivul format al Alianței Nord-Atlantice.

Derularea cu succes a tuturor activităților, sub egida Programului Parteneriat pentru Pace, este, cu certitudine, o bună ocazie să afirmăm, sus și tare, că Republica Moldova, la 16 martie 1994, după aproximativ 3 luni de negocieri, a fost printre primele state din lume și primul – după Țările Baltice – din spațiul ex-URSS care a aderat la Programul Parteneriatului pentru Pace. Este o constatare a faptelor, la care ar fi bine să aplece urechea acei care și-au făcut un obicei tendențios de a învinui de toate relele conducerea din acea perioadă a Republicii Moldova.

Departa de mine e gîndul că în Armata Națională toate activitățile sînt realizate de o manieră care nu lasă loc pentru perfecțiune. Totuși, cînd privim critic lucrurile din sistemul militar, este necesar să conștientizăm și alte adevăruri. Pregătirea militarilor noștri, în toată această perioadă, a fost marcată de multe incertitudini. Mai bine zis, realizările militarilor au fost sub unele așteptări, dar mult peste alocațiile bugetare pentru instituția apărării. Și aici, evident, și-au spus cuvîntul din plin activitățile Parteneriatului, la care militarii moldoveni au evoluat de la statutul de observatori pînă la responsabilitatea pentru implementarea obiectivelor în armatele altor țări.

Cei 20 de ani de Parteneriat au fost și un imbold (o provocare de creație) pentru a face o trecere în revistă a unor activități și realizări care vin cu accente benefice nu doar pentru armată, dar și pentru țara noastră, pentru fiecare locuitor în parte. Partener de proiect este Centrul de Informare și Documentare privind NATO în Moldova, iar rezultatul acestei cooperări este această ediție specială a revistei „Oastea Moldovei”.

Calendarul evenimentelor indică faptul că luna martie este una specială pentru armată.

Pe 8 martie 2004, la 10 ani de la aderarea la Programul Parteneriat pentru Pace, pe Aeroportul Internațional Chișinău, sosea din misiune primul contingent de geniști din Irak, după care au urmat altele cinci, cu cantități imense de obiecte explozibile neutralizate.

Pe 8 martie 2014, la 20 ani ai Parteneriatului, de pe același aeroport, în premieră, demara misiunea contingentului de pacificatori ai Armatei Naționale a Republicii Moldova în operațiunea KFOR.

Atît geniștii, cît și pacificatorii au fost școliți în activitățile Programului Parteneriat pentru Pace. Mai avem nevoie și de alte argumente ce vizează impactul și utilitatea acestuia?

**Locotenent-colonel
Ion VULPE**

“

...Conducerea de atunci a Republicii Moldova a susținut fără rezerve această inițiativă, reieșind din faptul că problemele asigurării securității naționale și integrității teritoriale erau foarte acute și stringente...

Mircea SNEGUR,
primul Președinte al Republicii Moldova:

„Proiectele benefice pentru țară se datorează colaborării cu NATO în cadrul Parteneriatului pentru Pace”

- Domnule Președinte, care era atmosfera anului 1994, când Republica Moldova a semnat adărea la Programul Parteneriat pentru Pace ?

- Proiectul Programului Parteneriat pentru Pace a fost o inițiativă a SUA, despre care m-a informat personal ex-președintele Bill Clinton, expediindu-mi un mesaj special. Conducerea de atunci a Republicii Moldova a susținut fără rezerve această inițiativă, reieșind din faptul că problemele asigurării securității naționale și integrității teritoriale erau foarte acute și stringente, Republica Moldova fiind situată într-o zonă geopolitică foarte sensibilă și securitatea națională, după cum am mai spus, era vulnerabilă. În acest context, devenea absolut necesară prezența mai activă a țărilor din Alianța Nord-Atlantică, aceasta corespundea și năzuințelor generale de pace și securitate europeană, în ansamblu. Securitatea țării noastre era periclitată de prezența forțelor armate militare străine, din acest punct de vedere, aveam nevoie de încurajare și

de susținere în inițiativele și activitățile noastre privind retragerea acestora de pe teritoriul țării.

În acea perioadă, mai exista și îngrijorarea pentru rezultatele alegerilor parlamentare din Rusia, în contextul cărora în Duma de Stat au pătruns forțe revanșarde, care își doreau revigorarea imperiului sovietic. Din aceste considerente, la 6 ianuarie 1994, am expediat un mesaj Secretarului General al NATO, dlui Manfred Woerner, și conducătorilor tuturor țărilor membre ale acestei alianțe. În mesaj am exprimat ideea că Republica Moldova susține această inițiativă și am accentuat și disponibilitatea de a participa la proiect, în cel mai serios mod. Inițiativa Parteneriatului pentru Pace a fost adoptată, în cadrul unei ședințe a șefilor de stat și de guvern din Alianță, la 10-11 ianuarie, după care a urmat procesul de aderare. Cît ne privește, semnarea documentelor respective a avut loc la cartierul NATO, pe 16 martie 1994.

Pentru a ne încuraja, într-un fel, printr-un cuvînt de început, la inaugurarea solemnității, domnul Manfred Woerner a estimat că, prin aderarea la proiectul Parteneriat pentru Pace, Republica Moldova demonstrează că urmărește același scop ca și Alianța în întregime, de instaurare a unei păci stabile, în baza valorilor democratice și respectării drepturilor omului. Totodată, domnul Woerner și-a exprimat convingerea că, aderînd la proiectul PpP, Republica Moldova își va păstra integritatea teritorială și independența politică. A urmat alocuțiunea mea, unde am descris toate aspectele pe care le-am menționat mai sus, motivele de aderare și disponibilitatea de a colabora pe toate dimensiunile, inclusiv pe dimensiunea bilaterală. Am accentuat importanța deosebită a consultărilor, în cadrul proiectului, mai ales, în condițiile cînd o țară percepea o amenințare a independenței și integrității teritoriale. Ne-am gîndit că participarea la acest proiect ne va permite să creăm o Armată Națională profesionistă, în conformitate cu standardele internaționale. Bineînțeles că proiectul prevede și colaborarea în domeniile conversiunii, științei și protecției mediului ambiant etc.

Trebuie să vă spun că, în anii imediați următori, au și demarat cîteva proiecte, cum ar fi managementul apelor, unele proiecte cu participarea Academiei de Științe a RM, a Universității Tehnice etc. Aceste activități erau foarte bine sistematizate într-un program individual de cooperare între RM și Alianța Nord-Atlantică, în care era stipulată colaborarea pe domenii, cum ar fi pregătirea de stare excepțională, instruirea lingvistică a cadrelor militare, perfecționarea și reconversia efectivului militar, controlul armamentului, lichidarea substanțelor toxice, rămase de la fosta Uniune Sovietică, pregătirea pentru participarea în operațiunile de menținere a păcii. Toate aceste proiecte benefice pentru țară se datorează colaborării cu NATO în cadrul programului PpP.

- Cu ce probleme se confrunta conducerea țării, la începutul anilor '90 în crearea Armatei Naționale?

- Am să mă refer la două probleme, mai importante. Noi am fost puși în fața unei situații foarte și foarte dificile. Urma să purtăm discuții îndelungate și să explicăm forțelor armate situate pe teritoriul republicii procesele care au loc în țară, destrămarea Uniunii Sovietice, viitorul acestora, mai mult sau mai puțin stabil, în condițiile noii conduceri, a noului stat. Deci aceasta a fost o sarcină, pe care, pînă la urmă, am onorat-o, cu excepția armatei a 14-a, desigur. După semnarea decretelor de la 3 septembrie de trecere în subordine, cei care nu au fost de acord au plecat. În acest context, mai lucizi mi-au părut cei din Statul Major al direcției sud-vestice, actualul cartier al Ministerului Apărării. S-au reușit multe: trecerea arsenalelor și a tehnicii militare, cu excepția tancurilor. Toate tratativele noastre cu conducerea forțelor armate ale țărilor membre ale CSI au eșuat. Tancurile nu am putut să le menținem aici, dar, la moment, eram bucuroși că forțele străine s-au ridicat și noi am obținut toată baza fostelor forțe armate. A doua problemă, care rezultă din prima, este cea a cadrelor, pentru că mulți ofițeri au plecat, s-au retras din RM. Vă dați seama că, în armată, erau foarte puțini ofițeri care cunoșteau lim-

ba română. Și atunci personal m-am adresat tuturor concetățenilor noștri care își îndeplineau serviciul militar în diferite unități, de la Kaliningrad pînă la Ciukotka, să vină acasă. Acest îndemn al meu s-a încununat de succes. Au revenit în țară ofițerii, dînd dovadă de patriotism și astfel, încetul cu încetul, am construit propria armată.

- Cum vă pare armata, după 20 de ani de la semnarea Parteneriatului pentru Pace?

- Dacă e să comparăm cu perioada de atunci, desigur, actualmente armata arată mai bine. Militarii noștri beneficiază de o mai bună instruire atît pe loc, cît și peste hotare. Avem Academie Militară și condiții de a pregăti ofițeri. Mi se pare relevantă prezența cadrelor din Alianța Nord-Atlantică la noi în țară.

Aș vrea să mai accentuez că, în contextul inițiativei PpP, pentru noi este foarte și foarte importantă prezența factorului american care ne-a ajutat și ne ajută pe toate segmentele, inclusiv pe segmentul militar. Iată, spre exemplu, americanii au asigurat transportarea contingentului nostru de pacificatori în Kosovo. Dar să nu se înțeleagă că s-au atins culmile în armată, că nu mai sînt neajunsuri etc.

- Cum vedeți viitorul Armatei Naționale?

- La momentul cînd a fost creată Armata Națională, ea urma să devină instituția cu responsabilitatea principală pentru independența statului, de apărare a hotarelor și a stabilității. Una dintre motivațiile pe care eu o foloseam foarte des atît în alocuțiunile din Parlament, cît și la întîlnirile cu oamenii a fost preluată de la un deputat care a zis: „Oameni buni, voi trebuie să țineți minte un lucru: dacă nu vreți să hrăniți armata noastră, va trebui să hrănim una străină!”. Astăzi se dezvoltă profesionalismul militarilor noștri, apare necesitatea colaborării în cadrul mai multor proiecte. Ca să avem o armată aliniată standardelor europene, eu consider că trebuie să se recurgă la mai multe fapte concrete.

Căpitan Denis ROTARU

**Alocuțiunea rostită de Mircea SNEGUR, Președintele Republicii Moldova
la ceremonia de semnare a Documentului-cadru al Parteneriatului pentru Pace (16 martie 1994)**

„Domnule Secretar General,
doamnelor și domnilor!

Am sosit aici pentru a semna Documentul-cadru al „Parteneriatului pentru Pace”, avînd ferma convingere: concepția acestui document corespunde intereselor țării mele. Aflîndu-ne într-o zonă geopolitică sensibilă, din punct de vedere al securității, interesul nostru, firesc ca, de altfel, și al altor state din Europa de Est, este de a ne consolida securitatea națională și integritatea teritorială.

Parteneriatul pentru Pace vine să răspundă într-o anumită măsură acestor deziderate și sperăm că, în perspectivă, această concepție va evolua într-un sistem de securitate și stabilitate colectivă în Europa.

Sîntem gata să elaborăm, cît mai curînd posibil, și Documentul de Prezentare, în vederea semnării Acordului bilateral de Parteneriat care va determina caracterul și gradul de colaborare a Republicii Moldova cu structurile respective ale NATO.

Sincer vorbind, ar părea aproape neverosimil că adversarii de odinioară se întrunesc aici și acum, călăuziți de nobila intenție de a edifica o nouă arhitectură a securității europene, pe care, într-adevăr, o dorim să fie cît mai sigură, trainică și de lungă durată.

Fiind conștienți de semnificația acestui proces, Republica Moldova a susținut și va susține în continuare orice inițiativă menită să contribuie la consolidarea păcii și înțelegerii între popoare. De altfel, această intenție am exprimat-o încă în ajunul Summitului din ianuarie curent de la Bruxelles, printr-un mesaj adresat șefilor de stat și de guvern ai Alianței Nord-Atlantice.

Ca partener de încredere, țara mea își va consolida legăturile bilaterale cu statele occidentale ca și cu cele ale Europei Centrale și de Est, va colabora onest cu structurile de securitate euroatlantice, în conformitate cu principiile și scopurile Parteneriatului pentru Pace.

Apreciem înalt acest Program și întrucît conține o abordare realistă, egală și nediscriminatorie față de toate statele care doresc să adere la el. Cu atît mai îmbucurător e faptul că Parteneriatul pentru Pace nu constituie un prilej de confruntare sau o amenințare la adresa securității vreunui stat, ci, dimpotrivă, creează și oferă posibi-

bilități reale și egale pentru toți în edificarea unei Europe unite și pașnice.

Republica Moldova atribuie o importanță deosebită mecanismului de consultări pentru securitate, stipulate de Parteneriatul pentru Pace, mai ales, în cazul în care un stat participant consideră că percepe o amenințare directă la integritatea teritorială, independența politică și securitatea sa națională. Cu atît mai mult că astăzi aceste principii sînt periclitare de prezența pe teritoriul nostru a trupelor militare străine, moment care, în opinia noastră, constituie principalul obstacol în soluționarea politică definitivă a conflictului din raioanele de Est ale Moldovei.

Noi sîntem interesați în participarea efectivă la acest Program, avînd certitudinea că el ne va oferi posibilități favorabile pentru crearea unei armate profesioniste, în conformitate cu cerințele, principiile democratice și standardele internaționale.

Doresc să menționez faptul că Alianța Nord-Atlantică continuă să rămînă pentru statele europene principalul garant al securității lor, un apărător sigur al principiilor și valorilor democratice. Această idee este deosebit de importantă pentru țara mea care dorește să promoveze o politică de neutralitate. Anume de aceea, considerăm că realizarea stipulărilor Parteneriatului pentru Pace va contribui la consolidarea efectivă a securității pe con-

tinutul european în baza unor valori și principii general recunoscute.

Avînd în vedere că Republica Moldova se află într-o zonă geostrategică foarte importantă, la intersecția mai multor interese, tindem că prin intermediul Parteneriatului să consolidăm și în această parte a Europei pacea și buna-înțelegere, să soluționăm, în baza principiilor și normelor de drept internațional, diversele și complicate probleme cu care ne confruntăm în prezent,

Domnule Secretar General,
doamnelor și domnilor!

În viziunea noastră, conceptul de securitate, pe lîngă aspectul politico-militar, este indispensabil legat și de dimensiunea lui economică, socială și umană. De aceea, dorim să atribuim noi valențe Parteneriatului pentru Pace, subînțelegîndu-l, totodată, și ca un parteneriat pentru dezvoltare, prosperare economică și progres social. Pentru Republica Moldova realizarea acestui program va constitui un suport politico-moral, o încurajare politică a reformelor economice pentru tranziția la economia de piață și edificare unui stat democratic, social, de drept.

În ce ne privește, țîn să vă asigur că noi vom depune toate eforturile pentru a contribui în mod eficient și cu toată responsabilitatea la edificarea unui sistem european de securitate colectivă.

Mulțumesc pentru atenție”.

Cel mai mare beneficiu, pe care l-a avut Armata Națională, de la participarea la Programul Parteneriat pentru Pace (PpP), este posibilitatea de performare atât individuală, cât și colectivă, deci, ridicarea potențialului militarilor. Or, în perioada respectivă, militarii moldoveni au participat la o multitudine de cursuri. Primordială a fost creșterea interoperabilității dintre statele NATO și cele care aveau aspirația de a se integra în Alianța Nord-Atlantică, dar și cele care aveau deja statut de neutralitate, prin urmare, nu puteau, din aceste considerente, să se integreze. Și al doilea scop a fost cooperarea între aceste state.”

Vladimir ABABII, șef Direcție politică de apărare și planificare a apărării „Sperăm să venim cu contribuția noastră în Parteneriat”

- În prezent există activități la care participă militarii moldoveni în cadrul acestui program?

Vladimir Ababii: „Desigur. Anual, conform acestui program, se elaborează câte un plan individual cu o sumedenie de activități. Pentru anul 2014 sînt planificate în jur de 120 de activități. Vom participa doar la 8-9 exerciții – parte componentă a acestui program. De aceea, chiar de la începutul anului, aceste activități se derulează consecutiv și planificat. Programul respectiv este între statele partenere, cum ar fi, de exemplu, Republica Moldova și NATO, deci, nu

este un program în care Republica Moldova cooperează cu un anumit stat, de exemplu, Elveția. Totodată, trebuie să spunem că fiecare dintre aceste state, mai puțin Republica Moldova, cu părere de rău, vine cu contribuția sa. Elveția, de exemplu, vine cu un curs la care participă atât reprezentanți ai statelor membre, cât și ai statelor partenere. Sperăm și noi, în viitor, să venim cu contribuția noastră în programul respectiv.”

- Cu ce anume am putea contribui?

Vladimir Ababii: „Mă refer la cursuri care au curriculum internațională și la care ar putea să participe și Republi-

ca Moldova. Datorită acestui program, Centrul de pregătire continuă al Academiei Militare a Forțelor Armate a fost acreditat, acum doi ani, și este parte componentă a rețelei respective. Ceea ce înseamnă că teoretic acest centru ar putea să ofere un curs la care să participe, de rînd cu reprezentanții Armatei Naționale a Republicii Moldova, și reprezentanți ai altor state.”

- Dar ce ne-a împiedicat în realizare pînă acum?

Vladimir Ababii: „E vorba de cheltuieli financiare. Bugetul Ministerului Apărării este, cu părere de rău, unul auster și nu ne permite să ne demonstrăm posibilitățile în măsură deplină.”

- Tot în cadrul Parteneriatului pentru Pace, Moldova se va alătura cu militarii săi misiunii din Kosovo?

Vladimir Ababii: „Și da, și nu. Da pentru că, datorită Parteneriatului, unitatea, care va participa în misiunea respectivă, a fost instruită, a fost acreditată și este gata să participe. Nu pentru că programul respectiv nu are ca sarcină propriu-zisă participarea în misiuni. Sînt două procese interconectate, dar independente, totuși, unul de altul.

Sursă: Radio Europa Liberă

Titlul aparține redacției

Armata Națională a prevenit o catastrofă ecologică în Republica Moldova

Cooperarea Republicii Moldova cu Organizația Tratatului Atlanticului de Nord (NATO), în cadrul Parteneriatului pentru Pace (PfP), care a început, cu 20 de ani în urmă, este una multilaterală și, cu siguranță, fructuoasă. În aceste două decenii, Armata Națională a beneficiat de o asistență majoră din partea statelor partenere. Militarii moldoveni s-au antrenat, de-a lungul anilor, la multiplele aplicații și exerciții militare, alături de colegii din alte țări, au trecut o pregătire calitativă, la diverse instituții de învățământ militar, peste hotarele republicii noastre... Deși NATO este o organizație politico-militară, iar principalul domeniu de cooperare e cel al securității, cele mai multe beneficii de pe urma acestei cooperări au revenit anume populației civile din Republica Moldova.

Datorită Memorandumului de Înțelegere între Guvernul Republicii Moldova și Organizația pentru Întreținere și Aprovizionare a Alianței Nord-Atlantice (NAMS) privind suportul logistic, semnat pe 28 iunie 2001, la Bruxelles, Armata Națională a reușit să prevină o catastrofă ecologică în țara noastră. În baza acestui document, au fost semnate alte acorduri, care prevedeau distrugerea substanțelor chimice periculoase și a munițiilor interzise de convențiile internaționale, rămase din perioada sovietică.

Primul proiect, în acest sens, a vizat distrugerea a circa 325 tone de oxidant rachetar de tip melanj, folosit la dirijarea procesului de ardere în motoarele rachetelor antiaeriene din complexul S-200. Componentul de bază al melanjului este acidul azotic, substanță care provoacă arsuri, distruge humusul și, în general, are efecte negative asupra mediului ambiant și sănătății populației. Din cauza deteriorării rezervoarelor, oxidantul a început să se evapore în atmosferă, provocând un șir de boli ale pielii și ale ochilor. În lipsa condițiilor adecvate de

... NATO este o organizație politico-militară, iar principalul domeniu de cooperare e cel al securității, cele mai multe beneficii de pe urma acestei cooperări au revenit anume populației civile din Republica Moldova.

păstrare a acestor substanțe toxice, în orice moment, putea să se producă o adevărată catastrofă.

În anul 2002, proiectul privind distrugerea melanjului a fost finanțat de un fond de încredere creat la NATO, cu circa 500 mii de dolari SUA.

Al doilea proiect realizat în domeniul securității de mediu a avut drept scop distrugerea minelor antipersonal, la fel, rămase în depozitele noastre din perioada sovietică. Republica Moldova și-a asumat acest angajament, în anul 2001, în urma ratificării Convenției de la Ottawa din 1997, și a fost primul stat din lume care și-a onorat angajamentele, în acest sens.

Utilizarea minelor antipersonal a fost interzisă de convențiile internaționale, deoarece acestea reprezintă un pericol enorm pentru populație. În majoritatea cazurilor, la explozie, minele respective nu omoară, ci provoacă victimei efecte traumatice excesive. Conform statisticii, din cauza acestor muniții, anual, au de suferit pînă la 15000 de persoane, în toată lumea. Pe teritoriul a 70 de state sînt stocate circa 200 milioane de mine antipersonal, iar pentru lichidarea totală a acestui pericol ar fi nevoie de aproximativ 1100 ani și surse financiare în sumă de 33 miliarde de dolari SUA.

În 2002, la poligonul Bulboaca, militarii Armatei Naționale au distrus, prin metoda electrică, toate cele 12121 de mine, stocate în depozitele din țară. Acest proiect a costat 600 mii de dolari și a fost finanțat de fondul de încredere NATO, la care au contribuit țări precum Germania, Canada, SUA, Polonia etc. De menționat că tot efectivul, care a fost implicat în distrugerea minelor, a fost instruit de către militarii englezi în Marea Britanie.

Distrugerea melanjului și a minelor antipersonal au avut un impact major asupra mediului ambiant, însă cel mai mare succes, în acest sens, militarii l-au obținut în lupta cu pesticidele.

Cel de-al treilea segment al cooperării cu NATO în domeniul securității mediului a vizat reambalarea, centralizarea și distrugerea deșeurilor de pesticide și a produselor chimice periculoase.

Din cauza unei cantități enorme de pesticide, care au fost abandonate, din perioada sovietică, prin depozite improvizate pe tot teritoriul țării, populația Republicii Moldova a simțit serios efectele distrugătoare ale acestor substanțe toxice. Astfel, securitatea demografică, ecologică, alimentară, economică, asigurarea drepturilor fundamentale ale omului de a trăi într-un mediu curat au devenit, pe parcursul ultimilor ani, o preocupare națională.

„Cu sursele financiare ale Guvernului Republicii Moldova era imposibil să scăpăm de peste 7000 tone de deșeuri de pesticide. Doar grație cooperării cu Alianța Nord-Atlantică, în cadrul Parteneriatului pentru Pace, țara noastră a putut obține progrese enorme, în domeniul ameliorării securității de mediu, la capitolul dat”, a menționat locotenent-colonelul Mariana Grama, șeful Secției ecologie și protecția mediului a Ministerului Apărării.

La prima etapă a proiectului, au fost colectate circa 3245 tone de pesticide din peste 400 de locuri-depozite, de pe întreg teritoriul țării, și centralizate în 37 de depozite centrale raionale. Toate aceste lucrări au fost realizate de către șapte echipe specializate din cadrul Armatei Naționale.

La cea de-a doua etapă, au fost create două laboratoare: unul pe baza Centrului de Stat pentru Atestarea și Omologarea Produselor de Uz Fitosanitar, iar altul la Universitatea de Stat din Moldova, care se ocupa, preponderent, de identificarea tipologiei stocurilor de pesticide. Crearea acestor laboratoare a fost necesară pentru stabilirea metodelor de distrugere a substanțelor toxice. Totodată, acestea, pînă în prezent, susțin obiectivele Guvernului la capitolul siguranței alimentare și contribuie la asigurarea exportului produselor agricole și a vinurilor, pe piața externă. De menționat că, datorită acestor laboratoare, în anul 2007, a fost reluat exportul de vinuri moldovenești, după ce, în primăvara lui 2006, au apărut restricții pentru respectivele produse, pe piața externă.

În prezent, decurge etapa finală a acestui proiect, care prevede evacua-

rea și distrugerea a circa 1269 tone de pesticide din 15 depozite centrale raionale, la incineratorul SARPI din Dabrowa Gornicza, Polonia. Pînă acum, au fost evacuate și distruse 360 de tone de pesticide din raioanele Taraclia, Basarabeasca, Ialoveni și Anenii Noi. Toate activitățile din cadrul proiectului dat sînt coordonate de către România, care acționează în calitate de națiune-lider al proiectului, și sînt finanțate de fondul de încredere NATO/PfP, creat prin contribuții benevole ale României, Norvegiei, Irlandei, Italiei, Turciei, Republicii Cehe, Finlandei, Estoniei, Belgiei, Bulgariei, Luxemburgului și Japoniei.

Trebuie menționat și aportul Armatei Naționale la realizarea proiectelor de eliminare a riscurilor ce țin de pesticide și substanțe chimice periculoase. „Atunci cînd există o problemă pe care statul nu o poate soluționa, întotdeauna se apelează la structurile de forță. În perioada anilor 1997-2001, au fost lansate trei hotărîri de Guvern, care vizau soluționarea problemei pesticidelor și care au eșuat din cauza lipsei capacității de implementare a acestora. Din anul 2003, Ministerul Apărării a fost instituția selectată, deoarece armata dispune de capabilitatea operațională de a opera în medii contaminate chimic, este responsabilă și îndeplinește întocmai misiunile”, a menționat locotenent-colonel Mariana Grama.

Pe parcursul ultimilor 11 ani, s-a depus mult efort și s-au obținut multe succese. Dar, în republică, au mai rămas foarte multe pesticide, dintre care peste 4000 tone – concentrate în UTA Găgăuzia. Din acest motiv, din cei 58,9 mii de locuitori aflați în zona de risc, 5318 sînt bolnavi de hepatită cronică și ciroză hepatică, inclusiv 119 copii, iar de boli oncologice suferă 2089 de locuitori.

Rămîne să sperăm că, odată cu terminarea acestui proiect, cooperarea în domeniul securității mediului cu partenerii noștri, în cadrul Programului Parteneriat pentru Pace, nu se va stopa. Poluarea mediului nu are hotare și doar prin eforturi comune putem asigura omenirii o viață mai sigură și sănătoasă.

Locotenent Dmitrii VOSIMERIC

“Ca stat membru al Alianței Nord-Atlantice, considerăm că NATO și Uniunea Europeană sînt vital interesate în asigurarea unui climat de stabilitate și previzibilitate în apropierea granițelor sale.

Georgi STEFANOV,
secretar II al Ambasadei Bulgariei în Republica Moldova:

„Parteneriatul pentru Pace continuă să fie o inițiativă importantă pentru securitatea europeană”

- Cum apreciați evoluția relației Republica Moldova-NATO în cadrul Parteneriatului pentru Pace (PpP)? Credeți ca acest program este o necesitate pentru Republica Moldova? De ce?

- Relațiile dintre Republica Moldova și NATO au o dezvoltare istorică dinamică și, în decurs de 20 de ani, au evoluat în diverse formate de cooperare.

Programul PpP continuă să fie o inițiativă importantă pentru securitatea europeană, în special, pentru țările din Europa Centrală și de Est, care s-au pomenit într-un „vid” de securitate, la începutul anilor ‘90. Participarea la program presupune o șansă reală de consolidare a capacităților Moldovei în domeniul

securității și apărării naționale. Concomitent cu aceasta, cadrul PpP permite utilizarea experienței statelor membre NATO și țărilor partenere, pentru o îmbunătățire continuă a forțelor armate moldovenești, instruirea personalului, studierea limbilor de către personalul Armatei Naționale, oferă acces la informație, statistică, surse de suport politic, tehnic și financiar, familiarizarea militarilor moldoveni cu operațiunile de sprijin și menținere a păcii.

- Ce credeți despre participarea militarilor moldoveni în misiunea din Kosovo? Ce poate învăța Republica Moldova din această experiență?

- Participarea militarilor moldoveni în cadrul KFOR este una dintre prioritățile de bază ale Moldovei. Această participare va contribui la consolidarea securității europene. În paralel, militarii moldoveni vor extinde oportunitățile pentru o mai mare compatibilitate și interoperabilitate a Armatei Naționale.

- În calitate de reprezentant al unei țări membre NATO, cum credeți, ce rol au partenerii în asigurarea păcii?

- Ca stat membru al Alianței Nord-Atlantice, considerăm că NATO și Uniunea Europeană sînt vital interesate în asigurarea unui climat de stabilitate și previzibilitate în apropierea granițelor sale. În acest context, rolul partenerilor este de a identifica sursele de risc și amenințare, vulnerabilitățile existente și de a căuta forme de cooperare pentru neutralizarea lor. Anume în acest cadru este situată inițiativa NATO de organizare a consultărilor între Republica Moldova și NATO. Consultările au loc cu accent pe domeniile-cheie legate de securitate și pe probleme de interes comun, în conformitate cu Planul Individual de Acțiuni al Parteneriatului Republica Moldova-NATO.

- Care sînt costurile și beneficiile statutului de partener NATO?

- Aderarea Bulgariei la NATO a fost un subiect de discuții mass-media și publice vaste. Acceptarea țării noastre în NATO a sporit valoarea geopolitică a Bulgariei și importanța sa militară și strategică și a extins obiectiv oportunitățile și responsabilitățile politicii noastre de apărare și securitate. Calitatea de membru însă este legată de un alt aspect – provocările economice

care ar trebui să asigure compatibilitatea cu forțele militare de high-tech ale statelor membre, pentru a crea condiții de răspuns provocărilor de securitate, precum și oportunități de reacționare rapidă într-un larg spectru de misiuni.

- Sînt voci care susțin că o colaborare mai apropiată cu Alianța Nord-Atlantică poate afecta relația Republicii Moldova cu Rusia. Ce credeți despre această ipoteză?

- Rusia este partenerul NATO în Consiliul NATO-Rusia. Acceptarea țărilor din Europa Centrală și de Est ca membre ale Alianței nu a dus la probleme în relațiile lor cu Rusia, precum preziceau unii sceptici. Cred că această evoluție este un fapt care poate da răspuns la întrebarea dumneavoastră.

- În opinia dumneavoastră, care sînt cele mai mari realizări ale Republicii Moldova în calitate de partener NATO?

- De la începutul aderării la Consiliul de Cooperare Nord-Atlantic, Republica Moldova a realizat o serie de succese: în 1994, la Bruxelles, țara a devenit parte a programului „Parteneriatul pentru Pace”; în 2002, Moldova a devenit membră a grupului pentru cooperare în domeniul securității în Europa de Sud-Est (SEEGROUP), parte a Inițiativei pentru Europa de Sud-Est (SEEI); o nouă etapă în cadrul parteneriatului Moldova-

NATO a fost lansată la 24 mai 2006, odată cu adoptarea Planului Individual de Acțiuni al Parteneriatului Republica Moldova-NATO și, de asemenea, cu decizia Parlamentului Republicii Moldova, adoptată, la sfîrșitul anului 2013, referitoare la trimiterea militarilor moldoveni în Kosovo.

- Care este experiența de colaborare a Bulgariei cu țări partener NATO în cadrul misiunilor de pacificare?

- Bulgaria participă activ la misiunile de apărare și menținere a păcii în lume, sub egida NATO și ONU. Bulgaria participă la Operațiunea forțelor internaționale pentru menținerea securității în Afganistan, Operațiunea Uniunii Europene „ALTHEA” în Bosnia și Herțegovina, Operațiunea NATO în Kosovo, Operațiunea Uniunii Europene privind observatorii militari în Georgia, Operațiunea „ATALANTA”, Grupul permanent militar naval al NATO, Misiunea Uniunii Europene pentru instruirea forțelor de securitate ale Mali. Participarea Republicii Bulgaria la operațiuni de menținere a păcii sprijină în mod activ cooperarea noastră cu alți membri ai Alianței și partenerii ei și accelerează procesele de integrare a țării noastre în structurile de securitate atlantice și europene. Împărtășim cu partenerii experiențele noastre pozitive și negative.

- În contextul crizei din Ucraina, cum poate fi protejat un stat partener NATO? Care sînt beneficiile statului de partener NATO, în această situație?

- Ucraina nu este un stat membru NATO, dar ați văzut poziția fermă pe care a luat-o Alianța pentru a păstra suveranitatea, integritatea teritorială și dezvoltarea democratică a acesteia. Această poziție principală se referă la toți partenerii noștri.

- Cum vedeți dumneavoastră Parteneriatul pentru Pace în 10 ani?

- În perioada dezvoltării sale, Programul PpP și-a dovedit eficacitatea. Cooperarea Republicii Moldova cu NATO ar trebui să fie dezvoltată în domenii în care NATO poate asigura asistența necesară, ca, în acest mod, să sprijine procesele care se desfășoară în sectorul de apărare și securitate. Continuarea dialogului intensiv va dezvolta și recompensa cooperarea activă pe viitor. Aceasta va duce suplimentar la consolidarea securității europene, acordarea asistenței în materie de experți, care vor contribui la reformarea sectorului de securitate, constituirea cadrului legal, precum și la sporirea oportunităților de interoperabilitate a Armatei Naționale.

CID NATO

Traseul colaborării

Moldova aderă la Programul „Parteneriatului pentru Pace”. Necesitatea stabilirii unui cadru formal de colaborare dintre țara noastră și NATO poate fi explicată cu ușurință, pornind de la vulnerabilitățile moștenite din URSS. În primii ani după proclamarea independenței, tendințele secesioniste s-au afirmat cu putere, în Republica Moldova, culminând cu conflictul armat de pe Nistru, căruia Chișinăul a trebuit să-i facă față, în condițiile în care Armata Națională nu fusese încă practic constituită.

Trupele Republicii Moldova participă împreună cu statele membre NATO și cele partenere la un exercițiu civil de ajutor în situații de urgență, în Federația Rusă.

Moldova semnează Planul Individual de Acțiuni al Parteneriatului (IPAP) cu NATO. Acesta prevede intensificarea și aprofundarea dialogului cu structurile euroatlantice, în scopul implementării reformelor în sectorul de securitate. Domeniile-cheie vizate de IPAP sînt integritatea teritorială a Republicii Moldova, combaterea terorismului și crimei organizate, controlul democratic al forțelor armate, reformele democratice, drepturile omului, statul de drept ș.a.

1994

1997

2002

2004

2005

2006

Republica Moldova își extinde Cooperarea cu Alianța Nord-Atlantică, aderînd la programul „Știință pentru Pace”, în cadrul căruia, cu sprijinul NATO, au fost implementate mai multe proiecte, printre care conectarea Academiei de Științe a Republicii Moldova la rețeaua Internet și proiectul, actualmente aflat în derulare, de distrugere a pesticidelor învechite.

- Moldova aderă la procesul de Planificare și Analiză a Parteneriatului.

Republica Moldova a participat la operațiunea post-conflict de restabilire a Irakului din 2003 pînă în 2008 cu un efectiv total de 107 militari, constituit din ofițeri de stat major, infanteriști și genști. Pe parcursul misiunilor grupele de genști au neutralizat aproximativ 400 mii de obiecte explozive de diferit calibru.

Moldova găzduiește, în cadrul Parteneriatului pentru Pace, exercițiile de instruire „Cooperative Longbow” și „Cooperative Lancer”, la care participă personalul statelor aliate și cele partenere, în număr de aproximativ 1000 de persoane. Exercițiile au simulat operațiuni de asistență umanitară și situații practice de criză.

Moldova - NATO

Secretarul General al NATO, Jaap de Hoop Scheffer, vizitează Chișinăul, unde a fost discutată cooperarea Republicii Moldova cu NATO, în cadrul Planului Individual al Parteneriatului, precum și contribuția Moldovei la efortul internațional din Afganistan.

În cadrul Parteneriatului pentru Pace și Securitate este decisă implementarea celei de-a treia etape a proiectului „NATO Trust Fund”, care vizează distrugerea a 1300 de tone de pesticide și substanțe chimice periculoase.

La Chișinău s-a desfășurat Atelierul de Cooperare și Coordonare Militară cu genericul „Parteneri cu NATO în viitor”.

Este vorba despre o activitate anuală a NATO, care reprezintă o platformă de analiză a necesităților individuale ale fiecărei națiuni în domeniul cooperării militare. În total, la această activitate au participat circa 120 de persoane din peste 40 de state, care reprezintă țări membre ale Alianței Nord - Atlantice (NATO), Parteneriatului pentru Pace (PpP), Dialogului Mediteranean și Inițiativei de la Istanbul.

2008

2009

2010

2011

2012

2014

Moldova găzduiește un workshop internațional, la Chișinău, care se axează pe modalitățile de îmbunătățire a cooperării dintre autoritățile publice, mass-media și societatea civilă în domeniul combaterii terorismului. Evenimentul a fost organizat în comun de către Centrul Pro Marshall din Republica Moldova, Ministerul Apărării, NATO și Centrul de la Geneva pentru Controlul Democratic asupra Forțelor Armate, iar la el au participat reprezentanți ai diverselor instituții de stat și misiunilor diplomatice acreditate la Chișinău, precum și membri ai societății civile.

Moldova a găzduit exercițiul „Codrii-2011”, gestionat de Centrul Euroatlantic de Coordonare și Răspuns la Dezastre (EA-DRCC). La eveniment au participat echipe din 22 de țări-membre ale Consiliului Parteneriatului Euro-Atlantic. În cadrul acestui exercițiu, au fost simulate acțiuni de lichidare a dezastrelor naturale

La 8 martie 2014, un contingent de 41 de militari moldoveni s-au alăturat misiunii KFOR din Kosovo. Moldova s-a alăturat astfel celor 31 de națiuni care participă, în mod colectiv, la misiunea de menținere a păcii din Kosovo.

CID NATO/CMMM

Oazu NANTOI, analist politic:

„Parteneriatul aduce o notă
de optimism militarilor”

- Cît de importantă pentru Republica Moldova a fost aderarea la Programul Parteneriatului pentru Pace?

- Spre deosebire de Țările Baltice, noi nu am avut tradiții de statalitate pe acest teritoriu, nu am avut o clasă politică, care să știe cum să edifice un stat de drept, inclusiv să-i asigure securitatea națională și aveam doar experiență sovietică. Parteneriatul pentru Pace a fost o șansă pentru noi de a aduce, în Republica Moldova, acea experiență a țărilor membre ale Alianței Nord-Atlantice, care se referă la controlul democratic asupra structurilor de forță, rolul Armatei Naționale într-un stat de drept și, respectiv, însușirea acestor experiențe care deja sînt aprobate cu succes în țările Alianței Nord-Atlantice. Sigur că, randamentul acestui program, într-o măsură determinantă, depindea de calitatea guvernării de la Chișinău, deoarece, pe parcursul acestor 20 de ani, noi am avut acces la experiență pozitivă, în mai multe domenii, începînd cu combaterea corupției și terminînd cu problemele securității naționale. Totuși, mi se creează impresia că noi am rămas codași la capitolul securității naționale și în ceea ce privește rolul Armatei Naționale, în special.

- Care este cel mai reușit proiect implementat în cadrul Parteneriatului pentru Pace?

- Eu cred că totuși, pas cu pas, la noi s-a înrădăcinat ceea ce numim controlul democratic asupra structurilor de forță, deoarece astăzi este imposibil de realizat ceva serios, important pentru societate, dacă nu există această colaborare între guvernare, societatea civilă și, în cazul de față, Armata Națională. Doar pe această cale, noi putem să ținem pulsul reformelor care se realizează, să criticăm neajunsurile, să căutăm resurse pentru rezolvarea problemelor.

- Există voință politică care ar duce la implementarea reformelor necesare în sectorul de apărare care, implicit, ar spori nivelul securității naționale?

- Spre regret, nu. Iarăși revin la experiența noastră sovietică. În atitudinea societății față de proiectul statalității Republicii Moldova, se observă niște lucruri negative. Noi nu înțelegem importanța sectorului apărării, nu înțelegem gravitatea problemei legate de prezența ilegală a trupelor străine în stînga Nistrului. Vreau să atrag atenția că trupele Federației Ruse, care se află ilegal pe teritoriul Republicii Moldova, în prezent, sînt trupe ale unei țări agresoare împotriva țării vecine. Republica Moldova este totalmente nepregătită pentru a face față acestei situații. Prin urmare, în societatea moldovenească, noi am văzut și din partea clasei politice a Republicii Moldova, pe parcursul acestor 20 de ani, o atitudine incompetentă, în lipsa oricărei voințe politice, în ceea ce privește asigurarea securității naționale a Republicii Moldova.

- În ce măsură sînt importante toate activitățile, care se desfășoară în cadrul PpP, pentru Republica Moldova și pentru Armata Națională, în particular?

- Cred că pentru militarii moldoveni este foarte important să se simtă încadrați într-o comunicare, care presupune însușirea altor experiențe, altor viziuni. Această cooperare aduce o notă de optimism militarilor noștri. Dar, totodată, în opinia mea, există un contrast izbitor între ceea ce ni se oferă și ceea ce am reușit să realizăm la noi acasă.

- Cum abordăm în continuare activitățile din cadrul acestui program?

- Nu trebuie doar să rămînem în cadrul programului, dar trebuie să avem și discuții responsabile, și argumentate în societatea noastră în ceea ce privește statutul nostru de neutralitate permanentă. Cu asemenea atitudine față de problemele securității naționale, noi nu avem dreptul să ne numim țară, stat și cetățeni. Noi trebuie să avem aceste discuții și, odată și odată, să definim care este calea cea mai eficientă pentru asigurarea securității naționale, care este rolul și rostul Armatei Naționale și de ce noi ne temem de participarea la un sistem colectiv de apărare, cum este Alianța Nord-Atlantică.

Căpitan Denis ROTARU

Cred că pentru militarii moldoveni este foarte important să se simtă încadrați într-o comunicare, care presupune însușirea altor experiențe, altor viziuni. Această cooperare aduce o notă de optimism militarilor noștri.

Care sînt avantajele și beneficiile Programului Parteneriat pentru Pace și care este atitudinea cetățenilor țării despre acest angajament internațional al Republicii Moldova, ne-am propus să aflăm din sondajul de opinie realizat în orașul Chișinău. Iar pentru o diversitate utilă de păreri, am decis să adresăm aceeași întrebare atât militarilor, cît și persoanelor ce nu au tangențe cu armata.

• Este benefică participarea în Programul Parteneriat pentru Pace?

**Generalul de Brigadă Igor CUTIE,
loctiitor șef Marele Stat Major, director Marele Stat Major:**

În urma aderării Republicii Moldova la Programul Parteneriatului pentru Pace, Armata Națională a avut doar beneficii. Aceste beneficii ne-au permis să sporim stabilitatea internă și să consolidăm relațiile în domeniul securității cu țările partenere.

Prin intermediul Parteneriatului pentru Pace (PpP), s-au dezvoltat și au fost puse în aplicare un set cuprinzător de instrumente, care au favorizat îndeplinirea scopurilor și obiectivelor propuse și aplicarea acestora în practică.

**Locotenent-colonelul Mircea BUJOR,
comandantul Batalionului 22 de Menținere a Păcii:**

Programul Parteneriatului pentru Pace a oferit efectivului Batalionului 22 o experiență vastă în pregătirea pentru misiunile de pacificare. Începînd cu anul 2000, cînd pacificatorii moldoveni, pentru prima dată, au ieșit pe arena internațională la aplicațiile multinaționale „Peace Shield”, și pînă în prezent, militarii batalionului își acumulează experiența în domeniul misiunilor de pacificare. Grație acestei pregătiri calitative, în cadrul PpP, care durează deja 14 ani, militarii noștri au înșușit experiența necesară pentru participare în misiuni reale de pacificare. Alăturarea pacificatorilor moldoveni Misiunii KFOR din Kosovo, în mare parte, se datorează acestei cooperări fructuoase cu națiunile partenere.

**Căpitanul Radu POPA,
Batalionul cu Destinație Specială „Fulger”:**

Pe lîngă faptul că sîntem un consumator de securitate, avem și obligațiunea în fața comunității internaționale de a furniza această securitate, pe plan regional, dar și global. Parteneriatul pentru Pace ne acordă respectiva posibilitate. Totodată, datorită acestui parteneriat, dezvoltăm interoperabilitatea forțelor noastre cu forțele statelor partenere. În timpul exercițiilor multinaționale, militarii noștri au posibilitatea de a însuși tehnici și proceduri noi în arta militară modernă și de a studia specificul misiunilor de pacificare, alături de colegii lor din alte țări.

Pe parcursul aplicațiilor, sub egida Parteneriatului pentru Pace, efectivul Batalionului „Fulger” a acumulat deprinderi utile în ceea ce privește îndeplinirea misiunilor de pacificare. Totodată, militarii batalionului nostru au avut posibilitatea de a executa salturi din diferite tipuri de aeronave, de care Armata Națională nu dispune, fapt ce reprezintă o experiență de neprețuit pentru efectivul nostru.

**Locotenentul Vladimir CERNEAVSCHI,
comandant pluton medical, Batalionul 22 de Menținere a Păcii:**

Parteneriatul pentru Pace aduce mari beneficii întregii Armate Naționale, inclusiv personalului medical. Sub egida Parteneriatului, au fost organizate mai multe exerciții multinaționale cu tematică medicală, la care au participat și medicii militari din Republica Moldova. Eu am avut ocazia să particip la două exerciții de acest gen: „Medceur 2008”, desfășurate în Croația, și „Medceur 2009”, care a avut loc în Serbia. A fost o experiență inedită pentru mine și colegii mei din alte unități militare ale Armatei Naționale. Scenariul exercițiului a prevăzut participarea forțelor medicale de reacție rapidă, pentru acordarea ajutorului populației sinistrate, în urma unui cutremur de pământ, inundațiilor și poluării mediului. Acolo medicii moldoveni au obținut cunoștințe și deprinderi utile în domeniu. Această experiență a fost foarte necesară pentru țara noastră, în timpul inundațiilor din anii trecuți.

**Sergentul major Ivan COJOCARI,
Batalionul cu Destinație Specială:**

Programul PpP deschide în fața militarilor Armatei Naționale multe uși. Pe lângă faptul că efectivul Armatei Naționale este antrenat în multiplele exerciții și aplicații militare multinaționale, precum „Rapid Trident”, „See Breeze” și altele de acest gen, unde își desăvîrșesc măiestria profesională, ofițerii și subofițerii moldoveni beneficiază și de o instruire calitativă din partea experților străini în diverse instituții de învățămînt militar, peste hotarele țării noastre. Astfel, prin PpP, avem posibilitatea să formăm o armată profesionistă.

Elena CRICLIVAIA, jurist:

Sînt originară din raionul Anenii Noi, unde mult timp a existat problema pesticidelor. Din cauza impactului negativ al acestor toxine, populația din zona afectată suferea de boli cronice grave, iar bazinele acvatice și terenurile agricole erau poluate. Ani la rînd, nimeni nu putea să ne scape de acest pericol, din cauza lipsei surselor financiare. Numai datorită asistenței Alianței Nord-Atlantice și statelor partenere s-a rezolvat această problemă dureroasă pentru raionul nostru. Chiar dacă au trecut abia cîteva luni, de la evacuarea pesticidelor din raionul Anenii Noi, situația ecologică, în regiune, s-a schimbat simțitor în bine.

Igor CROITORU, șomer:

Nu cunosc multe detalii despre Parteneriatul pentru Pace. Dar, cît timp această cooperare cu NATO nu amenință statutul de neutralitate al republicii noastre, cred că este una bună și trebuie dezvoltată în continuare. Sîntem un stat contemporan și trebuie să avem relații de colaborare cu partenerii noștri în diferite domenii, inclusiv cel al securității.

**Vitalie COSTACHI,
pensionar:**

Ar trebui să le mulțumim partenerilor noștri pentru acordarea ajutorului în soluționarea problemelor noastre. Cu suportul lor, am rezolvat un șir de probleme, precum cele cu evacuarea deșeurilor de pesticide și distrugerea munițiilor periculoase. Ei ne-au donat sume mari pentru realizarea acestor proiecte, fapt ce denotă disponibilitatea lor de a ne susține și în continuare. Grație acestui ajutor, copiii și nepoții noștri vor trăi într-o Moldovă mult mai curată.

Vasile ORBU, șofer:

Nu cunosc nimic despre parteneriatul cu NATO. Știu doar că militarii noștri participă des la diferite aplicații în afara țării, alături de colegii lor din alte state, dar nu știu dacă aplicațiile se desfășoară în cadrul Parteneriatului pentru Pace. Despre alte activități ce țin de PpP nu sînt la curent.

Tatiana COVALCIUC, vînzător:

Deseori observ în presă informații despre diferite activități, care se desfășoară la noi în țară sub egida PpP. Nu sînt mare expert în acest domeniu, dar, din cîte am auzit, se fac doar lucruri bune în cadrul acestui parteneriat.

Sondaj realizat de
locotenent Dmitrii VOSIMERIC

Orice stat are nevoie de o armată capabilă să răspundă provocărilor de securitate atât din interior, cât și din exterior. Un soldat și o armată eficientă înseamnă competențe, tehnologii și devotament.

Nicolai AFANAS, magistrul în științe politice:

„Problemele de securitate vor rămâne o prioritate pentru statele naționale și organizațiile internaționale”

- Cum apreciați evoluția relației NATO-Moldova?

- Relațiile dintre Republica Moldova și NATO au avut și au o evoluție sinusoidală, fiind influențate, în primul rând, de orientările politice externe ale partidelor de la guvernare. În același timp, trebuie să menționăm că relațiile sînt în captivitatea confruntărilor geopolitice și schimbărilor de pe tabla de șah a politicii mondiale.

- Care este realitatea dialogului politic dintre Republica Moldova și NATO?

- Republica Moldova, la momentul devenirii sale ca subiect de drept internațional, și-a declarat statutul de neutralitate permanentă. Avînd la bază acest principiu, dialogul dintre statul nostru și NATO este limitat la interacțiuni de ordin politic și umanitar. În prezent, clasa politică și societatea în ansamblu nu este pregătită și predispusă să trecem la un alt nivel în relațiile cu NATO.

- Care sînt cele mai mari realizări și cele mai mari provocări ale Republicii Moldova în calitate de partener NATO?

- Principala realizare a Republicii Moldova în interacțiunea cu NATO a fost semnarea IPAP, care a permis inițierea reformării sectorului de securitate. În același timp, există și riscuri în relațiile cu NATO, în primul rând, polarizarea societății moldovenești.

- Care sînt avantajele și dezavantajele statutului de partener NATO?

- Avantajele sînt participarea la programele de reformare a sistemului de apărare al Republicii Moldova și, în același timp, perfecționarea continuă a ofițerilor Armatei Naționale. Dezavantajele reies din confruntarea geostrategică din această regiune dintre NATO și Federația Rusă, unde noi trebuie să oscilăm între cele două tabere.

- Ce credeți despre eforturile depuse de autorități și de ONG-uri în ceea ce privește informarea cetățenilor cu privire la NATO?

- Există două probleme majore referitor la cunoștințele și atitudinea cetățenilor moldoveni privind NATO: în primul rînd, lipsa de informație și atitudinea preconcepută, negativă și agresivă, față de această structură. ONG-urile de specialitate și mass-media locală trebuie să înlăture analfabetismul informațional referitor la istoria, structura, obiectivele și activitatea NATO și, astfel, să se ajungă la schimbarea treptată a percepției față de organizație.

- Conform ultimului sondaj de opinie, realizat de IMAS, la solicitarea Centrului de Informare și Documentare privind NATO în Moldova, peste 35% dintre respondenți au o atitudine neutră față de cooperarea RM cu NATO. Cum credeți, de ce?

- Situația social-economică din țara noastră constrînge cetățenii să se concentreze asupra problemelor de supraviețuire. Astfel, subiectele ce țin de co-

laborarea cu structurile multilaterale își pierd din importanță. Un alt factor, care condiționează acest procent, este lipsa de informații generale despre NATO, obiectivele și direcțiile de politică externă ale Republicii Moldova.

- Ce credeți despre participarea militarilor moldoveni în cadrul operațiunii derulate de NATO cu mandat ONU în Kosovo?

- Republica Moldova, după obținerea independenței, a fost în permanență un consumator de securitate, încercînd să atragă parteneri străini în soluționarea diferendelor și problemelor interne. Participarea într-o astfel de operațiune este un prim pas spre transformarea noastră în generator de securitate regională. Aportul Republicii Moldova nu este unul major, dar e importantă implicarea și asumarea responsabilităților în cadrul unei operațiuni ONU.

- Care este importanța participării militarilor moldoveni în cadrul misiunilor internaționale pacifatoare? Sînt justificate cheltuielile aferente acestor participări?

- Orice stat are nevoie de o armată capabilă să răspundă provocărilor de securitate atît din interior, cît și din exterior. Un soldat și o armată eficientă înseamnă competențe, tehnologii și devotament. Dezvoltarea profesională a unui militar este posibilă doar prin antrenarea acestuia în operațiuni practice, misiunile de pacificare sînt o ocazie unică pentru militari să-și transforme cunoștințele teoretice în abilități practice.

- Cum vedeți, în timp, Parteneriatul pentru Pace și poziția Republicii Moldova în cadrul acesteia?

- Problemele de securitate vor fi în continuare o prioritate pentru statele naționale și organizațiile internaționale, prin urmare, colaborarea și programele pe această dimensiune sînt imperative. Republica Moldova va rămîne un stat limitat în resurse și efectiv militar și doar în cadru multilateral va fi posibilă asigurarea integrității și securității naționale.

CID NATO

Republica Moldova, în momentul cînd și-a declarat independența, nu avea nici o instituție de învățămînt militar. Calea de la liceu militar – care avea să devină colegiu – a evoluat apoi la cea de institut, pentru ca în prezent să avem Academia Militară a Forțelor Armate. În 2008, la inițiativa Președintelui Republicii Moldova, Țara noastră a solicitat suportul, în vederea dezvoltării curriculei, în conformitate cu standardele occidentale, acesta fiind unul dintre obiectivele cheie ale Planului Individual de Acțiune din cadrul Programului Parteneriat pentru Pace.

Toate națiunile au nevoie să pornească și să implementeze reforme, să influențeze programe profesionale de educație militară. Deci prioritar pentru secolul în care trăim este de a construi capacitatea de parteneriat.

Accentele academice ale Parteneriatului

Educația militară în Republica Moldova era bazată pe modelul sovietic și conducerea Armatei Naționale a recunoscut faptul că în sistem se impuneau schimbări. Obiectivele finale pentru noul program de studii erau modelarea liderilor militari moderni, comunicabili și consecutivi. Instituția militară a fost încurajată să dezvolte și un program de instruire cu noi metodologii de predare.

Astfel, Academia Militară „Alexandru cel Bun” a aderat la Consorțiul „Parteneriat pentru Pace” al Academiei de Apărare și Instituțiilor de Studii de Securitate. Necesitatea aderării a fost argumentată și într-un material publicat de John Troxell, copreședintele inițiativei DEEP-Moldova, profesor, Institutul de Studii Strategice, la Colegiul de Război al Armatei SUA din Carlisle. Potrivit lui, secolul al XXI-lea a fost inaugurat într-o eră cu modificări dinamice în domeniul securității internaționale, care cere alte capacități și răspunsuri la noile amenințări, un risc de exploatare ca parte a unui efort multinațional, combinat cu o probabilitate austeră economică, care pune presiune pe bugetele de apărare.

Cînd este vorba de dificultățile unităților militare, întreaga gamă de dimensiuni naționale și resurse, toate împărtășesc aceleași necesități pentru dezvoltarea conducerii și educației militare profesionale. Iată aici identificăm nevoia de a consolida dezvoltarea conducerii, la toate nivelurile educației profesionale militare, pentru a forma conducători principali, care să poată combina noi capacități în medii complexe.

Toate națiunile au nevoie să pornească și să implementeze reforme, să influențeze

programe profesionale de educație militară. Deci prioritar pentru secolul în care trăim este de a construi capacitatea de parteneriat. Consorțiul promovează, în cele din urmă, stabilitatea regională prin asistarea națiunilor PfP de a construi instituții democratice puternice de apărare și de a rezolva provocările de securitate regională, pe cale pașnică.

Comandantul rector al Academiei Militare „Alexandru cel Bun”, colonelul Mihail Bucliș, de asemenea, subliniază importanța colaborării cu țările partenere și necesitatea de a extinde educația și calificarea personalului militar. „Parteneriatul ar trebui să se concentreze asupra furnizării de asistență și educație profesional-militară. Problemele din domeniul securității globale vor fi rezolvate și stabilitatea globală va crește doar printr-un parteneriat solid și prin abilitatea de a opera într-un mediu multinațional. Devenită parte a Consorțiului, instituția noastră s-a angajat să susțină eforturile țărilor NATO, orientate spre extinderea cooperării reciproc avantajoase, își asumă toate responsabilitățile conform documentului-cadru”, a declarat comandantul rector.

Republica Moldova, în persoana Academiei Militare „Alexandru cel Bun”, participă la toate acțiunile din cadrul Consorțiului (întîlniri, seminare, simpozioane, vizite ale grupurilor de experți, delegații militare etc.). De asemenea, Academia acordă o atenție deosebită pregătirii militare a efectivului, se lucrează asupra programelor de instruire, se insistă mult și pe studierea limbilor străine.

Recomandarea cea mai ambițioasă a fost de a dezvolta un nou curs pentru

ofițerii superiori, inclusiv programul de Masterat. La momentul vizitei de evaluare, nu exista nici o opțiune suplimentară în educația militară adițională disponibilă în Moldova, în afară de cursul pentru ofițeri juniori. Experții Institutului Militar și-au exprimat îngrijorarea: cariera de ofițeri necesită oportunități adiționale pentru un nivel de studii militare mai înalt și oportunități civile pentru gradul de Masterat.

Rezultatul celui mai recent bilanț arată că eforturile depuse dau roade și că educația profesional-militară de la noi prezintă un model cu potențial pentru alte țări. Pentru o națiune cum e Republica Moldova, care are o armată relativ mică, este necesar ca aceasta să profite de pregătirea profesională militară și de oportunitățile de formare, oferite de NATO și statele partenere.

Rezultatele practice ale efectivului militar din cadrul Academiei s-au văzut, pe parcursul anilor, la unele de exerciții multinaționale, în cadrul Programului Parteneriat pentru Pace. Memorabile sînt cele din SUA: „Cooperative Osprey”, „Bilateral artillery exercise”, „Bilateral infantry exercise”, „Cooperative Best Effort” din Canada, România, Austria, Georgia, Armenia, Ucraina ș.a.

Decizia de a înmatricula fete în instituția noastră se datorează, la fel, programului de modernizare a Academiei Militare și statutului de membru al Consorțiului Programului „Parteneriat pentru Pace” al Academiei de Apărare și Instituțiilor de Studii de Securitate.

**Locotenent major
Natalia ANDRONACHI**

Este un militar bine pregătit, cu o experiență bogată în spațe. Ofițerul Ludmila Cutie participă în exerciții multinaționale în poligoanele din afara țării, perfecționându-și abilitățile profesionale și împrumutând experiență din practici internaționale”.

*Locotenent-colonelul Mircea BUJOR,
comandantul Batalionului 22 de Menținere a Păcii*

Un portret în spiritul efortului multinațional

Obstacolele nu o pot opri din drum și nici altcineva nu o poate face. Doar propria persoană. Atît! Iar cît timp are putere și dorință de a munci, nu ezită să o facă, cu pasiune și abnegație. Grația evidentă, cu fiecare gest făcut, chipul senin și ochii sinceri o fac să se evidențieze în mulțime. Și nu știu cum se întîmplă că frumoasele și deșteptele femei militar tot de militari se lasă cucerite.

Vorbesc despre locotenentul major Ludmila Cutie, ofițer de cooperare civil-militară din cadrul Batalionului 22 de Menținere a Păcii. De 23 de ani este fidelă uneia și aceleiași meserii. S-a născut într-o familie, în care tata era militar și, probabil, de acolo i s-a tras pasiunea pentru lumea culorilor kaki. Din patru copii la părinți, trei frați și o soră, doar ea a ales să pășească pe urmele părintelui. Primul an de militărie l-a petrecut la baza de aviație din Mărculești. Peste doi ani, întâlnește marea ei dragoste, pe atunci locotenentul major Igor Cutie. Împreună au dat viață celor două fete. A învățat să fie de sine stătătoare încă de la vîrsta de 16 ani. Același principiu le insuflă și copiilor ei. Cea mică e elevă în clasa a 9-a și visează să devină pilot...

Nu e mare secret că serviciul îi fură cea mai mare parte a vieții. Iar de liniște în familie și de oaspeți dragi (ne-a șoptit, printre altele, doamna Cutie că este o gazdă primitoare) încearcă să profite în puținul timp liber pe care îl are.

Am fost curioasă să aud părerea celor cu care dumneaei interacționează zilnic. „Este un militar bine pregătit, cu o experiență bogată în spate. Ofițerul Ludmila Cutie participă în exerciții multinaționale în poligoanele din afara țării, perfecționându-și abilitățile profesionale și împrumutând experiență din practici internaționale”, afirmă locotenent-colonelul Mircea Bujor, comandantul Batalionului 22 de Menținere a Păcii.

Cuvinte de laudă în adresa doamnei Cutie au și colegii de breaslă. Spre exemplu, locotenentul major Nălea Burlacu o definește drept un om de nădejde, care vine în ajutor, cel puțin, cu un sfat. Potrivit ei, Ludmila Cutie este o persoană pozitivă și niciodată nu intră în conflict cu cineva. „Formăm o echipă în care muncim cot la cot, iar într-o echipă trebuie să credem în colegii noștri, pentru că încrederea este elementul

care menține coeziunea unui colectiv”, a mai adăugat aceasta.

Prima ieșire a ofițerului Ludmila Cutie în cadrul unui exercițiu multinațional a fost în Germania. O experiență similară a avut și anul curent. Dacă anul trecut a colaborat cu americanii, anul acesta, a avut șansa să împartă poligonul de instruire cu colegii militari georgieni, membri ai programului Parteneriat pentru Pace.

Ofițerului Cutie i s-a încredințat funcția de ajutor șef Secție personal. Pe parcursul activităților din baza militară Hohenfels, se ocupa de planificare la nivel de Stat Major, perfecționându-și tactica desfășurării operațiunilor de menținere a păcii.

„Participarea la astfel de exerciții de antrenament le oferă militarilor noștri posibilitatea de a obține noi cunoștințe, pe care, la întoarcerea în unitate, le punem în aplicare, pe parcursul programului de instruire. De altfel, reprezintă și un examen de verificare a propriilor puteri. În asemenea condiții, îți demonstrezi rezistența fizică și îți dezvolți spiritul de echipă. Aplicațiile militare multinaționale au menirea de a perfecționa aptitudinile profesionale pe segmentul exercitării misiunilor pacifatoare, dar și de a ne cunoaște reciproc, de a cunoaște modul de activitate a militarilor din alte state. Până la urmă, scopul acestora este de a colabora, în numele păcii”, consideră Ludmila Cutie.

**Locotenent major
Natalia ANDRONACHI**

“Participarea la astfel de exerciții de antrenament le oferă militarilor noștri posibilitatea de a obține noi cunoștințe, pe care, la întoarcerea în unitate, le punem în aplicare, pe parcursul programului de instruire.”

Centrul de Informare și Documentare

Utilizată în calitate de mecanism de comunicare politică, diplomația publică își are originea în secolul XVII, perioadă în care Franța promova cu succes cultura și limba franceză, în toată Europa, reușind să o transforme în limba diplomației europene. Ulterior, tehnicile de diplomație publică au fost pe larg folosite de SUA, în perioada Primului Război Mondial, și de către cele două blocuri, în perioada Războiului Rece. Astăzi, diplomația publică este exponentul erei informaționale, fiind indispensabilă atât politicilor promovate de către state, cât și celor elaborate de către organizațiile internaționale.

Un exemplu relevant, în acest sens, este diplomația publică desfășurată de către NATO. Pentru a contracara efectul negativ, pe care l-a avut propaganda anti-NATO, în fostul spațiu sovietic și în lumea arabă și pentru a asigura accesul la informația veridică despre organizație, Alianța Nord-Atlantică a înființat, în 2004, Divizia de Diplomație Publică, care are rol consultativ în Consiliul Nord-Atlantic, oferind suport și recomandări pentru a îmbunătăți percepțiile și a crește suportul publicului extern despre misiunea și acțiunile Alianței.

În Republica Moldova, instituția, care facilitează comunicarea dintre NATO și publicul moldovenesc, este Centrul de Informare și Documentare privind NATO în Moldova (CID NATO). Acesta e o instituție neguvernamentală, care își propune să promoveze, în beneficiul public, valorile și principiile euro-atlantice, să sprijine cooperarea dintre Moldova și Alianța Nord-Atlantică, să implementeze obiectivele și activitățile stabilite în cadrul instrumentelor de cooperare Moldova- NATO, precum și să informeze opinia publică în legătură cu aceste aspecte.

Crearea CID NATO a fost stipulată în cadrul Programului Național de implementare a Planului Individual de Acțiuni al Parteneriatului (IPAP) Republica Moldova-NATO, aprobat de Guvern, la 29.12.2006. Astfel, la 3 octombrie 2007, CID NATO a fost inaugurat oficial, în prezența Adjunctului Asistentului Secretarului General NATO pentru Diplomație Publică, Stefanie Babst, și ministrului Apărării, Vitalie Vrabie, cu suportul Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, Diviziei Diplomației Publice NATO și Ambasadei României.

Activitatea Centrului este planificată și organizată în cooperare cu Ambasada Punct de Contact, reprezentant al unui stat membru, care, deși nu are rol de misiune diplomatică, facilitează dialogul dintre CID NATO și Cartierul General NATO, oferind informație directă despre rolul și politicile promovate de Alianță. Rolul de Ambasadă Punct de Contact l-au avut, de la inaugurarea Centrului, Ambasada României (2007-2008), Ambasada Lituaniei (2009-2010) și Ambasada Bulgariei (2011-2012, 2013-prezent).

De asemenea, Centrul cooperează cu Secretariatul Internațional al NATO/Divizia de Diplomație Publică, cu ambasadale celorlalte state membre și parteneri NATO acreditate în Republica Moldova, cu instituții de stat și cu administrația publică locală, cu instituții de învățământ, societăți publice, organizații internaționale și asociații neguvernamentale din țară și de peste hotare, interesate de domeniul relațiilor internaționale și, în special, a celor euroatlantice, al căror scopuri nu contravin obiectivelor Centrului și legislației în vigoare.

privind NATO în Moldova

Pentru a-și îndeplini misiunea, Centrul NATO îndeplinește următoarele funcții:

- de informare a cetățenilor cu privire la obiectivele, rolul, instituțiile și mecanismele funcționării Alianței Nord-Atlantice;
- de instruire, cu privire la mecanismele de cooperare cu Alianța Nord-Atlantică și activitățile specifice relațiilor bilaterale, precum și în alte domenii ale cooperării dintre Republica Moldova și Alianța Nord-Atlantică;
- advocacy, în vederea promovării unor inițiative și proiecte internaționale bilaterale, inițiate, în parteneriat cu instituțiile afiliate și structurile componente ale Alianței Nord-Atlantice și a sprijinirii proceselor democratice, securității și stabilității interne, regionale și internaționale.

De la înființarea sa, CID NATO a implementat zeci de proiecte, ai căror beneficiari au fost reprezentanți ai instituțiilor de stat, mediului academic, mass-media și, desigur, cetățenii de rînd din întreaga republică. Printre activitățile de diplomatie publică pe care CID NATO le desfășoară, cu regularitate, se numără emisiuni radio, organizarea cluburilor de presă, expoziții de fotografii deschise publicului larg, campanii de informare și sensibilizare a populației cu privire la cele mai stringente probleme de securitate și apărare, dezvoltarea studiilor de securitate în mediul academic din Republica Moldova, simularea procesului de negociere și luare a deciziilor în cadrul structurilor Alianței, prin des-

fășurarea concursului Model NATO, precum și organizarea anuală a seriei de evenimente „Săptămîna NATO”.

Anul acesta, „Săptămîna NATO” va fi desfășurată în luna mai, avînd ca subiect principal aniversarea a 20 de ani de la semnarea documentului-cadru prin care Republica Moldova a devenit membru al programului Parteneriatul pentru Pace. Activitățile vor cuprinde dezbateri publice, o conferință la nivel înalt cu liderii Alianței Nord-Atlantice, expoziții de fotografie, lecții publice, emisiuni radio și TV, precum și lansări de jurnale academice, broșuri și o compilație de caricaturi ce vor reflecta stereotipurile societății în privința NATO și vor oferi informație actuală și veridică despre Alianță.

2014 este un an semnificativ pentru Republica Moldova și NATO, an în care vor fi analizate istoriile de succes, dar și lacunele în cadrul Parteneriatului. Pentru a facilita acest proces, CID NATO își propune să implice cît mai mulți beneficiari în activitățile sale și să implementeze proiecte diverse cu impact social și informațional semnificativ. Astfel, Centrul va organiza instruiți și campanii de informare cu privire la beneficiile participării Republicii Moldova în misiunile pacifitoare, după modelul experienței militarilor moldoveni în cadrul KFOR, va informa populația despre impactul Summit-ului NATO din Wales asupra parteneriatului dintre RM și Alianță, va implica ambasadele statelor membre și parteneri NATO, la Chișinău, în desfășurarea unor cafenele de discuții cu cei preocupați de problemele de securitate și apărare și va asigura în continuare tuturor persoanelor interesate accesul la publicațiile despre NATO și informația obiectivă despre misiunea și activitățile sale în Republica Moldova.

Echipa Centrului de Informare și Documentare privind NATO în Republica Moldova

